

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

Bakalářské prezenční studium
2009 – 2012

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Petra Pelcmanová

Cestovní ruch na Lounsku a atraktivita mikroregionu Perucko

Praha 2012

Vedoucí bakalářské práce:

doc. PhDr. Václav Horčíčka, Ph.D.

COMENIUS UNIVERSITY PRAGUE

Bachelor Full-Time Studies
2009 - 2012

BACHELOR THESIS

Petra Pelcmanová

Tourism and attractiveness of the Louny and microregion Peruc

Prague 2012
The Bachelor Thesis Work Supervisor

doc. PhDr. Václav Horčíčka, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 15. 3. 2012

Petra Pelcmanová

Poděkování

Chtěla bych poděkovat doc. PhDr. Václavovi Horčíčkovi, Ph.D. za pomoc a rady při zpracování této práce.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá pohledem na současný cestovní ruch na Lounsku a na jeho potenciální rozvoj. Rozebírá cíle, formy a metody v souvislosti s rozvojem cestovního ruchu v kraji. Teoretické poznatky jsou využity v praktické aplikaci SWOT analýzy města Loun.

Klíčové pojmy

Cestovní ruch, formy cestovního ruchu, Lounsko, mikroregion Perucko, Panenský Týnec, Peruc, SWOT analýza

Annotation

This thesis deals with the current view of the Louny tourism and its potential development. It analyzes the objectives, forms and methods in connection with the development of tourism in the county. Theoretical knowledge is used in the practical application of SWOT analysis Loun.

Key words

Forms of tourism, Louny, microregion Peruc, Panenský Týnec, Peruc, SWOT analysis, Tourism

OBSAH

ÚVOD.....	10
1.LOUNSKO.....	11
2.LOUNY.....	12
2.1 Historie města.....	13
2.2 Památná místa a památky.....	14
2.2.1 Církevní památky.....	14
2.2.1.1 Chrám sv. Mikuláše.....	14
2.2.1.2 Kostel sv. Petra.....	15
2.2.1.3 Kostel Nejsvatější trojice.....	16
2.2.1.4 Kostel Matky Boží.....	16
2.2.2 Památné účelové stavby.....	17
2.2.2.1 Žatecká brána.....	17
2.2.2.2 Inundační most.....	17
2.2.3 Některé významné domy.....	17
2.2.3.1 Budova Radnice.....	17
2.2.3.2 Barokní špitál.....	18
2.2.3.3 Budova Sokolovny.....	18
2.2.3.4 Budova Soudu.....	18
2.2.3.5 Daliborka.....	19
2.2.3.6 Dům Sokolů z Mor.....	19
2.2.4 Další významné stavby.....	19
2.2.4.1 Židovská synagoga.....	19
2.2.4.2 Galerie Benedikta Rejta.....	19
2.2.4.3 Loutkové Divadlo.....	20
2.2.4.4 Jiráskovy Mlýny.....	20
3. MIKROREGION PERUCKO.....	21
3.1 Území mikroregionu.....	22
3.2 Významné památky a turistické zajímavosti regionu.....	22
4. PERUC.....	23
4.1 Historie městyse Peruc.....	23
4.2 Památky a památná místa.....	23
5. PANENSKÝ TÝNEC.....	25
5.1 Historie Panenského Týnce.....	25
5.2 Zachovalé stavby.....	27
5.2.1 Klášter Klarisek.....	27
5.2.2 Nedostavěný Chrám.....	27
5.2.3 Hrobka Jana Tuscanyho.....	28
5.2.4 Kaple sv. Jana Nepomuckého.....	28
5.2.5 Kostel sv. Jiří.....	28
6. DALŠÍ VÝZNAMNÉ OBCE Z MIKROREGIONU PERUCKO.....	29
6.1 Smolnice.....	29
6.2 Slavětín.....	29
6.3 Stradonice.....	29
6.4 Pátek.....	30
7. CHARAKTERISTIKA LOUNSKA Z POHLEDU CESTOVNÍHO RUCHU... 31	
7.1 Poloha Lounska.....	31

7.2 Klimatické podmínky na Lounsku.....	31
7.3 Vodní plochy a řeky.....	31
7.4 Životní prostředí.....	32
7.5 Přírodní atraktivita v okolí.....	32
7.6 Informovanost turistů.....	32
8. FORMY CR VHODNÉ I NEVHODNÉ PRO LOUNSKO.....	33
8.1 Formy vhodné pro cestovní ruch.....	33
8.1.1 Agroturistika na Lounsku.....	33
8.1.2 Kulturní turistika.....	33
8.1.2.1 Dočesná.....	33
8.1.2.2 Chmelfest.....	34
8.1.2.3 Lounské letní vábení.....	34
8.1.2.4 Open Air festival.....	34
8.1.2.5 Výstavy.....	34
8.1.2.6 Plesy a zábavy.....	34
8.1.2.7 Divadlo.....	35
8.1.3 Sportovní vyžití a aktivní odpočinek.....	35
8.1.3.1 Cykloturistika.....	35
8.1.3.2 Vodní sporty.....	36
8.1.3.3 Paragliding a létání na rogalu.....	36
8.1.3.4 Pěší turistika.....	36
8.1.3.5 Tenis.....	37
8.1.3.6 Jízda na koni.....	37
8.2 Formy nevhodné pro cestovní ruch.....	37
8.2.1 Lázeňská turistika.....	37
8.2.2 Kongresová turistika.....	37
9. PROPAGACE A NAVŠTĚVOVANOST LOUNSKA.....	38
9.1 Nabídka Loun z hlediska cestovního ruchu.....	38
9.2 Nabídka okolí města Loun z hlediska cestovního ruchu.....	40
9.3 Služby a doplňkové služby v Lounech.....	41
9.4 Městské informační středisko.....	42
9.5 Statistiky návštěvnosti.....	43
9.5.1 Návštěvnost infocentra.....	43
9.5.2 Počet návštěvníků Oblastního muzea v Lounech v roce 2010 a 2011.....	44
9.5.3 Počet návštěvníků Muzea Zkamenělý les v roce 2010 a 2011.....	44
9.5.4 Počet návštěvníků Galerie Benedikta Rejta v roce 2010 a 2011.....	44
9.5.5 Počet návštěvníků chrámu sv. Mikuláše v roce 2010 a 2011.....	45
10. MATERIÁLNĚ TECHNICKÁ ZÁKLADNA PRO CR NA LOUNSKU.....	46
10.1 Doprava.....	46
10.1.1 Silniční doprava.....	46
10.1.2 Autobusová doprava.....	46
10.1.3 Železniční doprava.....	47
10.1.4 Letecká doprava.....	47
10.2 Ubytování.....	47
10.2.1 Hotely.....	47
11. SWOT ANALÝZA PRO MĚSTO LOUNY.....	48
11.1 Návrhová část.....	49
11.2 Navrhovaná opatření.....	50

11.3 Výhledová koncepce rozvoje CR v Lounech.....	51
11.4 Navrhovaná opatření - výhledová koncepce.....	52
ZÁVĚR.....	53
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	54
SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK.....	55
SEZNAM PŘÍLOH.....	56

ÚVOD

Tématem mé bakalářské práce je cestovní ruch na Lounsku a atraktivita mikroregionu Perucko. Práci jsem se rozhodla napsat o svém rodném kraji, protože tato oblast má svým obdivovatelům co nabídnout.

Tato část republiky bohužel nepatří mezi nejatraktivnější místa, která by se hromadně nabízela turistům, a tak o Lounsku spíše slycháme jako o místě s vysokou nezaměstnaností, místě kde je nefungující nemocnice, vysoká kriminalita a tak dále. Na straně druhé se zde nachází mnoho architektonických památek, jedinečných přírodních skvostů, rodiště mnoha slavných Čechů a spousta jiných zajímavých míst.

V první části práce bych ráda zobrazila historii okresního města Louny, protože historie tohoto města je velmi pestrá a zajímavá a vysvětluje původ mnoha památek a památných míst Lounska.

V další části jsem se zaměřila na mikroregion Perucko, na jeho důvody založení, význam pro členské obce a projekty, které mikroregion realizuje. Jsou zde vypsány jednotlivé obce, jejich historie a místní zajímavosti. Zaměřila jsem se na Peruc a Panenský Týnec, které mají hlubokou historii a z pohledu cestovního ruchu mají vysoký potenciál.

Další kapitola je věnována předpokladu rozvoje cestovního ruchu na Lounsku, jeho přírodní podmínky, propagace, informovanost turistů, ale i vybavení materiálně technické základny. Popsala jsem formy cestovního ruchu, které by mohli být rozvíjeny a podporovány.

Jako poslední jsem se zaměřila na praktickou část. V této kapitole vytvořím SWOT analýzu pro město Louny, v níž zhodnotím všechny silné, slabé stránky, příležitosti a hrozby pro rozvoj cestovního ruchu ve městě a okolí a pokusím se navrhnout výhledovou koncepci pro rozvoj turismu.

Věřím, že tato práce dostatečně zobrazí atraktivitu Lounska, především mikroregionu Perucko a potenciál cestovního ruchu se bude nadále rozvíjet a zdokonalovat.

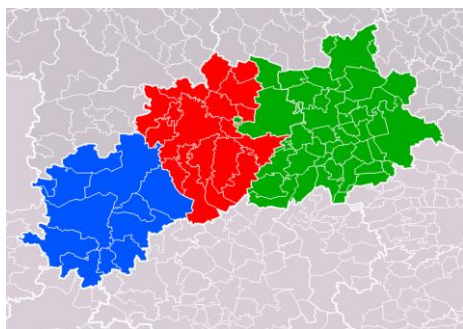
1. LOUNSKO

Okres Louny se rozprostírá v jižní části severočeského regionu Ústeckého kraje na ploše 1 118 km² a svou rozlohou je největším okresem v kraji. Ve své dnešní podobě existuje od roku 1960, kdy byly sloučeny okresy Louny, Žatec a části okresů Podbořany, Bílina a Lovosice. Je tvořen 70 obcemi, včetně tří s rozšířenou působností (Louny, Podbořany, Žatec). Okres Louny sousedí s okresy Chomutov, Most, Teplice, Litoměřice, Kladno, Rakovník, Plzeň-sever a Karlovy Vary.

Nadmořská výška na území okresu se pohybuje od 162 do 560 m nad mořem. Geograficky patří území okresu ke Krušnohorské soustavě (Žatecká tabule, Doupovské hory a České středohoří). Počtem obyvatel 87 421 (ČSÚ 2011) se řadí na poslední místo v kraji.

Jak již bylo zmíněno výše, lounský okres se od ledna 2003 člení na 3 správní obvody **obce s rozšířenou působností**: Louny, Žatec a Podbořany. Okresní město Louny se po reformě veřejné správy stalo obcí s rozšířenou působností, jejíž obvod čítá téměř 45 tisíc obyvatel žijících na rozloze 473 km². Louny zahrnují 41 obcí okresu v jeho severovýchodní části. Kromě města Louny pod něj patří i Postoloprty. Louny jsou však dodnes sídlem mnohých státních institucí pro celý okres - např. soudu, policie, státního zastupitelství, úřadu práce, aj.¹

Obrázek 1: Správní obvody obcí s rozšířenou působností: Louny (zeleně), Podbořany (modře) a Žatec (červeně).

Zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Louny_District_2010_ORP_LN_CZ.png

¹ ROEDL, Bohumír. *Okres Louny: průvodce*. Praha: Fabio, 1999. 173 s. ISBN 80-901944-9-4. Okres Louny: Obce s rozšířenou působností. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001, 21. 2. 2012 [cit. 2012-03-07]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Okres_Louny

2. LOUNY

„Louny, neboli „jižní brána Českého středohoří“ či „Perla na řece Ohři“ (jak město nazývají místní),“² je město s rozšířenou působností ležící na rozhraní dvou chráněných územních celků – CHKO České Středohoří a Přírodního parku Džbán. Jediným větším vodním tokem je zde řeka Ohře, velmi chladná i v letních měsících vinou Nechanické přehrady u Kadaně.

První zmínky o osadě Luna při brodu přes řeku Ohři pocházejí ze 12. Století. Ve 13. století dal Přemysl Otakar II. v jeho blízkosti postavit královské město. Leželo na cestě do Německa, díky tomu také velká část obyvatel měla německý původ. V pozdější době leželo na jazykové hranici, ale bylo převážně české.

Původ názvu Louny se zpravidla dává do souvislosti s Lunou = Měsícem, pravděpodobnější je ale keltský původ. V souvislosti s Kelty byly vysloveny dosud nijak neověřené a nepodložené domněnky, že právě Louny by mohly být jedním z alternativních míst, kde se údajně nacházelo jedno z největších keltských měst ve střední Evropě. Svědčí pro to prý nejen původní název řeky Ohře neboli *Agara* (což byla spolu s řekou Jizerou – *Isara* – možná vůbec nejdůležitější keltská řeka na českém území), ale i neobvykle velké množství keltských menhirů, které se nalézají právě v okolí Loun.

Jednoznačně nejcennější památkou města i regionu je kostel svatého Mikuláše v centru města, dílo architekta Benedikta Rejta z 1. poloviny 16. století. Pro své mimořádné architektonické kvality byl zařazen do seznamu nemovitých národních kulturních památek. Komplex chrámu s věží sloužící jako rozhledna je proto logickým středobodem jakékoli koncepce rozvoje turistiky v Lounech; jeho stylizovaná silueta ostatně již v současnosti slouží jako symbol města. Dalším výrazným prvkem historického jádra je dochované opevnění, obepínající dosud západní a severní část centra. Přes novodobé úpravy je velmi cenný zejména komplex Žatecké brány a dělostřeleckých bašt v Žižkově ulici, tvořící spolu s věží kostela svatého Mikuláše jedno

² Louny: Současnost. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001, 2. 3. 2012 [cit. 2012-03-07]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Louny>

z typických lounských panoramat. Architektonicky cenný je také komplex tzv. Kotěrovy kolonie z prvních desetiletí 20. století na východním okraji města, jehož turistická atraktivita je zatím ovšem minimální. Okolí Loun je velice zajímavé a vybízí k velkému množství výletů, ať už návštěvu archeologického skanzenu v Březně, kde jsou k vidění repliky domů, které stavěli lidé od mladší doby kamenné do slovanské doby nebo nadšenci létání by si neměli nechat ujít návštěvu čedičového vrchu Raná. Tato podlouhlá hora je již od třicátých let minulého století známá jako jedno z největších celostátních středisek vhodných pro bezmotorové létání.³

2.1 Historie města

Na místě vesnice, ležící na cestě do Saska u brodu přes Ohři, bylo v šedesátých letech 13. stol. Založeno královské město Louny. Prvními kolonisty byli zřejmě Sasové. Louny od počátku patřily do magdeburského právního okruhu. Městské jádro obklopovala tři předměstí: Žatecké s kostelem sv. Petra, Pražské s kostelem Matky Boží a Benátky. Do husitského období byly v Lounech dva kláštery, dominikánů a magdalenitek. Základní výrobní orientace byla zemědělská: pěstovalo se víno, obilí a chmel. V husitských válkách často Louny spolupracovaly s Žatcem a Slaným a staly se díky záboru klášterních vesnic velkou pozemkovou vrchností. Ve 2. pol. 15. stol. Byl rekonstruován dosud patrný hradební systém. K městské přestavbě došlo roku 1517 po požáru, jemuž padl za oběť i kostel sv. Mikuláše. Architektem nového kostela, který byl dokončen r. 1538 se stal Benedikt Ried, který je něm byl pohřben. Chrám se stanovou střechou patří k vrcholným dílům pozdní gotiky v Čechách. V období renesance, kdy byly Louny jednoznačně utrakvistickým městem, učilo na zdejší škole mnoho významných humanistů. V listopadu 1620 obsadil Louny Albrecht z Valdštejna. V období baroka význam města značně poklesl. Z této doby pochází špitál a mohutný dřevěný oltář v kostele sv. Mikuláše. R. 1714 byl na Žateckém předměstí postaven kostel Čtrnácti pomocníků. V srpnu 1813, v době bitvy u Chlumce se město stalo hlavním stanem panovníků protinapoleonské koalice. Na následky zranění zde zemřel generál Jean Victor Moreau. Velký požár r. 1849 a bourání mnoha architektonických

³ Město Louny. [online]. [cit. 2012-03-15]. Dostupné z: <http://www.mulouny.cz/cs/mesto/dejiny-mesta/dejiny>

památek v době následné značně pozměnily tvárnost města. R. 1872 byly Louny napojeny na železnici a o rok později byl založen dosud největší průmyslový podnik ve městě – železniční opravny (dnes Legios). V Lounech se narodil básník Jaroslav Vrchlický a architekt Kamil Hilbert. Město ležící na jazykové hranici si vždy podrželo český charakter.⁴

2.2 Památná místa a památky

V Lounech se do dnešních dnů zachoval původní středověký půdorys města s částmi starého městského opevnění. Nejvýznamnější památkou je pozdně gotický Chrám Sv. Mikuláše. Druhou nejvýznamnější památkou je nádherně zachovalá Žatecká brána vybudovaná v roce 1500, ležící na západním okraji centra. Dříve uprostřed starého Žateckého předměstí, dnes uprostřed sídliště se nachází původně románský kostel sv. Petra s cenným renesančním portálem. Náměstí zdobí novorenesanční budova radnice, empírová budova okresního soudu, barokní morový sloup a pomník mistra Jana Husa z roku 1925. Cenný je také renesanční dům Daliborka sloužící dnes potřebám Okresního archivu a dům Sokolů z Mor v Pivovarské ulici, který zdobí nádherný gotický arkýř. V tomto domě dnes sídlí Okresní muzeum. Významnou barokní památkou je Barokní špitál z roku 1698. Zajímavou technickou památkou města je Záplavový most, vybudovaný v údolí Ohře směrem na Dobroměřice v roce 1805 z důvodu častých povodní v údolní nivě řeky.⁵

2.2.1 Církevní památky

2.2.1.1 Chrám sv. Mikuláše

Jedno z vrcholných děl české pozdní gotiky. Dominanta a chloubka města, kdy první zmínka o farním kostele pochází již z roku 1332, to byl ještě zasvěcen sv. Kříži. Po přestavbě v 80. letech 14. století došlo ke změně patrocinia. Z původního kostela, se

⁴ BAHLCKE, Joachim, Winfried EBERHARD a Miloslav POLÍVKA. *Lexikon: historických míst Čech, Moravy a Slezska*. Argo, 2001. ISBN 80-7203-402-2.
DAVID, Petr a Vladimír SOUKUP. *999 turistických zajímavostí České republiky*. Kartografie Praha, a. s., 2002. ISBN 80-7011-706-0.

⁵ KŮRKOVÁ, Jana. *Památná místa českého národa a jejich význam pro cestovní ruch*. Praha, 2006. Bakalářská práce. Vysoká škola obchodní.

zachovala pouze věž. V jejím druhém podlaží, v dosud zachovalých dubových truhlách, ukládala ve středověku městská správa nejcennější privilegia. Dne 25. března 1517 kostel, spolu s celým vnitřním městem, vyhořel. O dva roky později požádali Lounští královského architekta Benedikta Rejta o pomoc. Dílo bylo dokončeno roku 1538. Na místě původního kostela vzniklo síňové trojlodí s krásnou krouženou klenbou a jehlancovou střechou, tvořící protějšek blízkých kopců Českého středohoří. Monumentální oltář z let 1701 – 1706 vytvořil sochař Jeroným Kohl se svým žákem Františkem Preissem. Skvostným kamenickým dílem je kazatelna z roku 1540. Na konci minulého století byl kostel opravován pod vedením renomovaných architektů Josefa Mockera a Kamila Hilberta. V současné době je možnost výstupu na ochoz věže, ze kterého je výhled na celé město Louny a okolí.⁶

Obrázek 2: Kostel sv. Mikuláše

Zdroj: <http://infocentrum.mulouny.cz/chram-sv-mikulase.html>

2.2.1.2 Kostel sv. Petra

Nachází se na severozápadě Loun na náměstí Benedikta Rejta. V písemných pramenech je kostel sv. Petra prvně připomínán roku 1359, pravděpodobně je však starší. Podle stavebně-historického průzkumu jsou jeho nejstaršími částmi jeho průčelí a loď, které mohou obsahovat možná i románské zdivo. Dnešní podoba kostela je výsledkem přestavby v letech 1456 -1463. V 90. letech 19. století jej restauroval architekt Josef

⁶ Město Louny. [online]. [cit. 2012-03-15]. Dostupné z: <http://infocentrum.mulouny.cz/chram-sv-mikulase.html>

Mocker. V letech 1573-1579 vyzdobil portály hřbitovní zdi plastikami místní kameník Vincenc Strašryba. V 16. a 17. století byl hřbitov u sv. Petra hlavním městským pohřebištěm. Za josefinských reforem roku 1789 byl kostel zrušen a odsvěcen a převzala ho obec, která jej zprvu pronajímala a pak prodala cítolibskému zbohatlíkovi Františku Hýrovi, který v něm plánoval zřízení rodinného mauzolea. Od roku 1892 patřil evangelické církvi, dnes je opět majetkem města.⁷

2.2.1.3 Kostel Nejsvatější Trojice

Když r. 1714 vypukla morová epidemie, založily se hrobové jámy právě zde. Po epidemii byl při provizorním hřbitově postaven stávající kostelík, dokončený r. 1716.

2.2.1.4 Kostel Matky Boží

Bývalé Pražské (Malé) předměstí Loun stávalo jihovýchodně od hrazeného města podél cesty na Prahu (dnes ulice Na Foukalce). Vzhledem ke své velikosti nemělo vlastní farní kostel. Po skončení husitských válek sem byl přesunut od farního chrámu městský hřbitov, na kterém vznikl malý hřbitovní kostelík, zasvěcený Matce Boží. Jeho podobu ovlivnila oprava roku 1612 (zvýšení věže) a po saském vpádu roku 1631. Vzhledem k jeho umístění a funkci se ho nedotkly ani josefinské reformy, během 19. století však značně zchátral. Zásadní opravu, spojenou s výměnou řady kamenických článků a doplněním stavby o některé diskutabilní novotvary, provedl roku 1913 významný český architekt Kamil Hilbert, který se v Lounech narodil. Tehdy již byl okolní hřbitov zrušen a zmenšen stavbou okolních vilek.

Po roce 1945 kostel ztrácel svou funkci (zejména po postavení smuteční síně na nedalekém novodobém hřbitově) a chátral. Pomohlo mu převedení transitní dopravy na nový průtah, negativně však zapůsobilo zřízení autobusového nádraží v těsné blízkosti. Po roce 1990 byl opraven, v současné době je však bez využití.⁸

⁷ Turistik. [online]. [cit. 2012-03-15]. Dostupné z: <http://www.turistik.cz/cz/kraje/ustecky-kraj/okres-louny/louny/kostel-sv-petra-louny/>

⁸ Fotomapy.cz. [online]. [cit. 2012-03-15]. Dostupné z: <http://foto.mapy.cz/150278-Louny-kostel-Matky-Bozi>

2.2.2 Památné účelové stavby⁹

2.2.2.1 Žatecká brána

Byla postavena roku 1500. Je to uvedeno v jedné ze tří latinských sentencí vytesaných na průčelí. Nešlo o bránu v pravém slova smyslu – ta stávala poněkud východněji v Žatecké ulici; doba jejího zničení není známa. Dnešní Žatecká brána tvořila její předbraní a nebyla opatřena cimbuřím, nýbrž až do roku 1841 prkenným podsebitím. Druhá městská brána se jmenovala Pražská a stála u vyústění Pražské ulice proti základní škole. Zbořena byla roku 1861. Žatecká brána je součástí městského opevnění. To vznikalo souběžně se založením města. Od 2. poloviny 15. století. Vnitřní gotické opevnění se nezachovalo úplně. Je patrné zejména v zadních prostorách domů v České ulici a i s parkánovým příkopem v ulici Na Valích. Místy jsou ve zdivu naznačeny i půdorysy hranolovitých bašt. Hradby je možno sledovat na jižní, západní i severní straně města, zejména procházka na šancích nad řekou je působivá. V Žižkově ulici jsou dvě dělové bašty. Hranolová věž a několik půlkruhových bašt je patrné – spolu s renesančním městským znakem – na severní straně města na zmíněných šancích.

2.2.2.2 Inundační most

Byl postaven v letech 1814-1816, jako důležitá část silnice do Lipska, pole mezi Dobroměřicemi a Louny byla totiž často vystavene záplavám a proto byla snaha udržet důležitou komunikaci sjízdnou. Most má 40 oblouků a je 272 metrů dlouhý.

2.2.3 Některé významné domy

2.2.3.1 Budova Radnice

Od 16. stol. zde stával nejvýstavnější dům v Lounech, nazývaný U tří lip. V 19. stol. sloužil jako zájezdní hostinec. V r. 1869 dům koupilo město a zřídilo v něm radnici. Na

⁹ Město Louny. [online]. [cit. 2012-03-15]. Dostupné z: <http://infocentrum.mulouny.cz/mistni-zajimavosti.html>

příkaz okresního úřadu přes protest části veřejnosti byl však dům r. 1885 zbořen s odkazem na jeho chatrný stav. Na jeho místě podle plánů Saturnina Hellera byla postavena v historizujícím slohu dnešní budova radnice.

2.2.3.2 Barokní špitál

Byl postaven v letech 1695 – 1698 podle projektu Antonína Porty, který stavěl zámky také v Roudnici, Libochovicích a Milešově. Vedle něj směrem k řece stála v letech 1481 – 1834 kaple sv. Maří Magdaleny.

Obrázek 3: Budova Barokního špitálu

Zdroj: <http://www.google.cz/imgres?imgurl>

2.2.3.3 Budova Sokolovny

Postavená podle plánů Kamila Hilberta. Slavnostně otevřena byla 10. 7. 1898. V Lounech má sokolské hnutí bohatou tradici. Zdejší odbočka byla založena r. 1867. V r. 1927 bylo zřízeno letní cvičiště, které je dosud v provozu. Na domě je pamětní deska čtyř obětí protikomunistického odboje, odsouzených v r. 1949 právě v budově Sokolovny.

2.2.3.4 Budova soudu

Zde stávala původní lounská radnice. Po požáru města v roce 1519 se stavěla znovu. Po částečném sesutí získala budova dva renesanční štíty, orloj a věž. V jejím sklepení bylo obávané vězení Brožka. R. 1819 byla radnice zbořena a místo ní postavena dnešní

budova v empírovém slohu. V r. 1850 ji město pronajalo okresnímu soudu, který zde sídlil do r. 2005.

2.2.3.5 Daliborka

Není známo, jak vznikl název Daliborka uvedený na fasádě – mezi majiteli domu žádný Dalibor nebyl. Dnešní podoba fasády se slohově hlásí na přelom 16. a 17. stol. V patře se zachovala srubová místnost s trémovým stropem asi z konce 15. stol. V budově sídlí státní okresní archiv.

2.2.3.6 Dům Sokolů z Mor

Název získal podle svých majitelů, jejichž erb je umístěn na krásném pozdně gotickém arkýři. Jeho vznik bývá kladen mezi roky 1470 a 1480 – Sokolové vlastnili dům od r. 1466. Ze stejné doby je i sál v přízemí, sklenutý masivní žebrovou klenbou. V budově je stálá expozice muzea.

2.2.4 Další významné stavby

2.2.4.1 Židovská synagoga

Na místě domu, kde byla první městská pošta a který vyhořel za velkého požáru r. 1849, postavila v r. 1871 židovská obec synagogu. Používala ji do začátku 2. světové války. Nyní je v ní depozitář státního okresního archivu.

2.2.4.2 Galerie Benedikta Rejta

Na průčelí této budovy byla při opravě r. 1994 objevena pozdně gotická okna. Pro výstavní účely je zrekonstruována budova bývalého městského pivovaru, postavená na hradbách vedle dnešní radnice. Galerie byla založena r. 1965 a její sbírky jsou zaměřeny na umění 20. stol.

2.2.4.3 Loutkové divadlo

Svérázná stavbička byla postavena r. 1920. Zdejší loutkařská tradice pokračuje dodnes – pravidelně se zde pořádá festival Raškovy Louny.

2.2.4.4 Jiráskovy mlýny

Dnešní novorenesanční podobu dostaly po požáru r. 1895. Měly své středověké předchůdce, na místě Režné na levém břehu řeky stál Hasáčert, naproti pak Horní mlýn s vodárenskou věží.

3. MIKROREGION PERUCKO

Tento dobrovolný svazek obcí byl založen roku 2002 na základě dvou skutečností.

1. Vývoj situace v naší republice se v 90. letech minulého století a postupné směřování naší země do EU, které jednoznačně ukazovalo, že stávající struktura osídlení českého venkova (zvláště malé obce) nebude schopna zajistit vypracování a realizaci takových programů, které by mohli být předloženy EU pro poskytnutí prostředků ze strukturálních fondů.
2. Rozhodnutím vlády ČR z 11. Listopadu 1998 o Programu obnovy venkova byly dotační programy rozšířeny o integrované projekty venkovských mikroregionů a spoluúčast státu byla zvýšena o 20%.

Na základě těchto skutečností se zastupitelstvo obce Peruc rozhodlo, pokusit se ve spolupráci s okolními obcemi založit mikroregion – dobrovolný svazek obcí s cílem navázání spolupráce a vzájemné pomoci při obnově a rozvoji obcí. Zastupitelé Peruce seznámili okolní obce se svým záměrem, a po jeho projednání a schválení v zastupitelstvech všech obcí byly zahájeny přípravné práce k založení mikroregionu.

V březnu 2002 byla zastupitelé obce podepsána smlouva o vytvoření Dobrovolného svazku obcí „Mikroregion Perucko“ a zároveň i stanovy svazku. Administrativním centrem byla zvolena obec Peruc.

V dubnu 2002 byl mikroregion zapsán do rejstříku zájmových sdružení právnických osob. Zakládajícími obcemi byly: Peruc, Blšany u Loun, Černčice, Hříškov, Chlumčany, Nová Ves, Panenský Týnec, Počedělice, Slavětín, Smolnice, Toužetín, Úherce, Vinařice, Vrbno nad Lesy a Žerotín.

Do roku 2005 byl mikroregion dále rozšířen o 6 obcí (Chožov, Koštice, Vršovice, Křesín, Veltěže, Obora).

Konečný počet je 21 členských obcí o výměře 216 km² a počtu obyvatel 10 526.

Mikroregion vytváří podmínky pro ekonomický rozvoj mikroregionu, zlepšení podmínek zaměstnanosti a zlepšení sociálních podmínek pro občany.¹⁰

3.1 Území mikroregionu

Reliéf území se odvíjí od relativně širokého a plochého úvalu řeky Ohře, kde převládají tvary velmi ploché a místy jsou vytvořeny strmé zářezy nebo terasy s významným sklonem.

Celé území mikroregionu je součástí nejteplejšího a nejsuššího území Čech. Klimatický jev umožňuje především nízká nadmořská výška a především doznívá srážková anomálie – tzv. srážkového stínu Krušných hor. Roční srážky jsou zde v rozmezí 500 – 550 mm. Údolí Ohře je teplé, suché s mírnou zimou a kratším svitem slunce. Průměrná roční teplota se pohybuje v rozmezí 8 – 9 °C. Převažují severozápadní větry.

Krajina mikroregionu je výrazně poznamenána lidskou činností. Je osídlena od pravěku a je vcelku velmi kulturní. V minulosti došlo k výraznému odlesnění listnatých teplomilných porostů nebo lužních lesů za účelem zisku pro pastvu a pole.

V současné době převažuje zemědělská činnost, charakteristická především velkými rozlohami orné půdy nebo chmelnicemi.¹¹

3.2 Významné památky a turistické zajímavosti regionu

Peruc – Oldřichův dub, Boženina studánka, zámek se zahradou, kostel sv. Petra a Pavla, Pamětní síň Emila Filly, Muzeum české vesnice, Galerie u Kozorožce, Galerie u Plazíka, Čechova vyhlídka s výhledem na České středohoří

Hřivčice – starý židovský hřbitov

Pátek – zámek a výstavní síň Hany Štroblové

Stradonice – bývalé keltské hradiště Na Valech

Panenský Týnec – nedostavěný gotický chrám a klášter Klarisek

Slavětín – kostel sv. Jakuba Většího s gotickými freskami

Smolnice – kostel sv. Bartoloměje, barokní statek čp. 4 s výzdobou Mikoláše Alše a sochařskými pracemi od Josefa Myslbeka

¹⁰ *Mikroregion Perucko*, dobrovolný svazek obcí. Třebívlice: Seviso, 2009. 55 s.

¹¹ <http://www.mikroregion-perucko.cz/o-mikroregionu/ds-50/p1=52>

4. PERUC

Městys nacházející se v okrese Louny, na východ od okresního města a nedaleko řeky Ohře. Severně od městyse se nachází přírodní památka Štola Stradonice. Leží v nadmořské výšce 356 m a náleží k ní 6 místních částí: Černochovy, Hřivčice, Pátek, Strádonice, Radonice nad Ohří a Telce. Celkem zde žije 2 100 obyvatel, z toho na Peruci 815.

4.1 Historie městyse Peruc

Obec vznikla jako slovanská osada s opevněným sídlem na místě staršího osídlení pravděpodobně již kolem r. 1000. První písemné zmínky o Peruci jsou z roku 1170, kdy zde vládli synové komorníka králové Sezemy – Měšek a Hroznata. Oba dva jako rytíři podnikli cestu do Palestiny. Před husitskými válkami patřila část Peruce premonstrátskému klášteru na Strahově. Později došlo k několika změnám majitelů perucké tvrze. Ze známějších rodů to byli Pětipesští (proslulí lapkové) a před třicetiletou válkou Hruškové z Března. V roce 1673 koupil Peruc Jan Jetřich z Ledeburu, jehož potomci zde sídlili do roku 1798. Od roku 1814 ji vlastnili Thunové. Za Ledeburů byly na Peruci postaveny dvě nejvýznamnější stavby.

S účinností od 1. prosince 2006 byl 10. listopadu 2006 obci vrácen status městyse.

9. března 2007 převzali zámek noví majitelé pocházející z waleského Cardiffu, kteří jej od obce koupili za 19 milionů Kč. Do oprav se předpokládají investice až 150 milionů Kč, čelní fasádu zámku opravila obec už před prodejem.¹²

4.2 Památky a památná místa

Peruc se do povědomí veřejnosti zapsala romantickou pověstí o setkání knížete Oldřicha a prosté dívky Boženy, z jejichž svazku se narodil Břetislav, díky němuž vládli Přemyslovci dalších 300 let.

Historie zanechala na Peruci nemálo historických památek. Nejvíce vyhledávaná je zastřešená pseudogotická **Boženina studánka** a mohutný **Oldřichův dub**, který je starý 1000 let (objem kmene v patě stromu je 970 cm). V roce 2005 mu byl udělen Nadací partnerství v Programu Strom života titul Strom hrdina.

¹² PRÁŠIL, Petr. *Mikroregion Perucko*. ISBN 80-86914-11-9.

Svažité návsi dominuje **kostel sv. Petra a Pavla**, postavený r. 1725 Petr Pavel Columbani. Naproti němu se rozkládá trojkřídlý patrový **zámek**, jehož rokokovou přestavbu původního sídla prováděl v letech 1694 – 1724 italský stavitel Antonio Porta. Po jeho smrti práce dokončil v letech 1760 – 1770 Petr Pavel Columbani. Sochařská výzdoba sloupového schodiště v oválné vstupní hale zámku je bohatě vyzdobena sochami andílků – světlonošů z dílny I. F. Platzera z doby kolem roku 1170. V jižním křídle zámku je v letních měsících otevřena **Pamětní síň Emila Filly**, který zde trávil poslední roky svého života a zdejší krajinu velmi miloval. Nenapodobitelná je **Čechova vyhlídka** uprostřed blízkého lesa, kde se otevírá pohled na panorama Českého středohoří. Zde vznikaly kromě krásných obrazů Emila Filly i Čechovy verše. Na místním hřbitově je pochován páter František Daneš, kněz, vlastenec a pedagog, který byl v 19. století vůdčí osobou kulturního, společenského i politického života v Peruci. Nad jeho hrobkou se nachází novoklasicistní kaple. Perucká fara se stala za jeho působení místem schůzek našich předních buditelů a vlasteneckých politiků, předních mužů českého kulturního a společenského života, např. K. H. Borovský, Fr. Palacký, W. W. Tomek, Sv. Čech, F. L. Rieger, K. Sabina, L. Čelakovský, J. V. Frič a další. V zámecké zahradě je otevřeno **Muzeum české vesnice**, které bylo vybudováno ze staré barokní sýpky z konce 18. století. Zde jsou uchovány staré zemědělské stroje, různé nářadí, nástroje a předměty, které byly odedávna součástí života na českém venkově, ale také loutkové divadélko a stará školní třída.¹³

¹³ Peruc. LANC, Antonín. [online]. [cit. 2012-03-15]. Dostupné z: <http://www.peruc.cz/historie-obce-peruc/d-10212/p1=316>

5. PANENSKÝ TÝNEC

Městys Panenský Týnec leží při silnici I/7 Praha - Chomutov, uprostřed mezi městy Slaný a Louny. Staré městečko založené ve 13. století pány z nedalekého hradu Žerotína. Známost postavou tohoto rodu je Plichta ze Žerotína, člen družiny českého krále Jana Lucemburského, nejlepší bojovník své doby.

Ve větší známost přišel Panenský Týnec hlavně nedostavěným mohutným kostelem při klášteře klarisek, který nebyl nikdy dostavěn, a má léčivé účinky. Také klášterem postavený pro Svatou Anežku Českou rodem Žerotínů.

Půdorys obce představuje ulici přes 1100 metrů dlouhou, uprostřed rozšířenou na náves pro kostel a hřbitov. Tento základní rys výstavby je patrný dodnes. Utváření půdorysu ukazuje pravděpodobnost, že Týnec byl obehnan valem a hradbami, jejichž brány se dochovaly do roku 1797, kdy byly odstraněny při stavbě nové státní silnice. Obě brány jsou zachovány v obraze z roku 1727, ale val ani hradby tu již nejsou zakresleny. Západní brána – Lounská – podle Královského města Louny, které bylo založeno do roku 1253, byla vedena pod číslem popisným 7. Východní brána – Pražská – podle Královského města Prahy, které obdrželo městská práva z roku 1234, číslo neměla. Bližším městem je Královské město Slaný, založené až kolem roku 1300. Je tedy jasné, že trhové městečko Panenský Týnec bylo opatřeno zdmi a branami již před založením Královského města Slaný.¹⁴

5.1 Historie Panenského Týnce

Panenský Týnec nalezneme na náhorní plošině Džbánské vysočiny, která leží na opukových vrstvách. Toto městečko patří mezi nejvýše položená místa lounského okresu ve výši 360 m. n. m. Městečko samo leží a před dávnými stoletími již leželo na důležité cestě, ve starých spisech je nazvána „*Via regia*“ (Královská cesta), z Prahy do Lipska. Původ Panenského Týnce je pradávný, sahající do časů prehistorických. Vývoj obce prošel halštatskou, laténskou, germánskou a slovanskou kulturou. Dokladem toho

¹⁴ PRÁŠIL, Petr. *Mikroregion Perucko*. Volné listy. ISBN 80-86914-11-9.

je několik nálezů, z nichž nejvýznamnější je velká bronzová spona římského provinciálního tvaru s ornamenty, která je uložena v lounském okresním muzeu.

Jméno Týnec je odvozeno od slova Týn či starokeltského Taun, což znamená místo hrazené, otýněné, opevněné kůly. Panenský - odvozeno od panen klarisek františkánského řádu.

První písemná dochovaná zmínka o Týnci je z roku 1115 a podruhé se roku 1186 uvádí jako ves. V listině z roku 1321 je připomínán jako městečko. Do roku 1280 postavil Habart ze Žerotína v Týnci klášter a uvedl do něho klarisky z Anežského kláštera v Praze. Kolem roku 1320 se začalo se stavbou velkolepého gotického klášterního kostela, jehož dokončení zabránil požár v roce 1382 a pak začátek husitských válek. V roce 1420 husité klášter vypálili. Žerotínové jej však obnovili a klarisky do něj vrátily, žily zde dalších 220 let. V klášterní kapli Nejsvatější Trojice byla hrobka Žerotínů a abatyšů. O jeho zániku není dochovaných písemností, ale pravděpodobně po požáru v roce 1722 již zůstal neopraven a postupně byl zbourán.

V roce 1548 klášterní konvent renesančně dostavěla abatýše Anna z Litoměřic. Po Bílé hoře se klarisky z Týnce vrátily do obnoveného kláštera v Praze a Týnecký klášter využívaly jen k letnímu pobytu a jako správní sídlo zdejšího statku. Roku 1872 Josef II. Klášter zrušil.

V roce 1797 koupil panství Panenský Týnec pražský měšťan Jan Tuskany, jehož potomkům patřil do roku 1854. Tuscanyové nejprve sídlili v klášteře, který se jim zdál málo honosný, proto si kolem roku 1842 postavili v severní části dvora zámek. Tento zámek chtěl později MUDr. Maixner přestavět na vodní lázně. To se mu však nepodařilo a po roce 1948 byl zbourán. Tuscanyové založili nový hřbitov, kde si roku 1800 postavili klasicistní empírovou hrobku.

V roce 1856 koupil Týnec Vojtěch Renner z Prahy. Za jeho spravování panství postavila paní Pavlína Kašparová parostrojní pivovar, ve kterém se vařilo pivo 50 let. V této době nastal největší rozvoj Panenského Týnce.

V roce 1872 koupila panství hraběnka Terezie z Herbersteinu, připojila Panenský Týnec po 512 letech k původnímu žerotínskému panství a zůstala majitelkou až do roku 1945.¹⁵

5.2 Zachovalé stavby¹⁶

5.2.1 Klášter Klarisek

Založený Habarten ze Žerotína do roku 1280, jako třetí františkánský klášter v Čechách. Do tohoto kláštera byly uvedeny řeholní panny z kláštera sv. Anežky Přemyslovny ze Starého Města Pražského, klášterního řádu klarisek, jež založila sv. Anežka, sestra krále Václava I.

Roku 1382 vyhořel, znovu vystavěný vydržel do husitských bouří. Když Lounští táhli Pražanům proti králi Zikmundovi na pomoc, obořili se cestou na klášter Panensko-Týnský, vypálili jej a jeptišky pobili. Jeptišky z Prahy uprchly do Týnce pod ochranu bratří Jaroslava a Plichty ze Žerotína, kteří zpustošený klášter znovu opravili

5.2.2 Nedostavěný chrám

Nedostavěný gotický chrám skrývá mnoho záhad. Neví se, kdy byl přesně založen. Založil jej Plichta ze Žerotína. Stavbu započal kolem roku 1316 a po požáru kláštera v roce 1382 zůstal nedostavěn

Chrám stojí na silné léčivé pozitivní zóně, která má tvar kříže, tedy v místech kde se dvě zóny kříží a tím se násobí síla léčivé energie. Tato energie má schopnost odstraňovat deprese, přinášet dobrou náladu a elán do života. Stavitel Kamil Hilbert, lounský rodák, tuto stavbu podrobně prozkoumal a vyjádřil se, že náleží k huti Petra Parlěře, stavitele Svatovítského chrámu.

¹⁵ DOBNER, L. *Kulturně historické putování Slánskem*. Infocentrum Slaný. Slaný, 2006

¹⁶ ŠVAJCR, Václav. *Panenský Týnec*. 2005.

Torzo kostela se řadí svou uměleckou hodnotou k nejdokonalejším památkám České republiky, a to jak velkou monumentálností celku, tak vytríbeností a vkusem umělecké výroby a mistrným technickým provedením.

5.2.3 Hrobka Jana Tuscanyho

Vévodí hřbitovu na západním konci obce, směrem na Louny. Je to klasicistní empírová hrobka z roku 1800, kterou tvoří vysoký jehlanec s vázou a sochami vlevo sedící žena s lebkou a vpravo genius víry ukazující k nebi a české nápisy a verše, na krychlovém podstavci. Sem byl také pohřben r. 1801 Ambrož Tuscany.

5.2.4 Kaple sv. Jana Nepomuckého

Stojí u východní strany kaple sv. Jiří. Není známo, kdo ji dal vystavět. Snad vznikla brzy po tom, když byl Jan Nepomucký vyhlášen za svatého, tedy r. 1729. Jisté ale je, že již stála r. 1740. Za dob císaře Josefa II. Měla jmění 80. zlatých.

5.2.5 Kostel sv. Jiří

Je přestavěn z původního malého kostelíka, barokně přestavěn v době po roce 1722 a dále upraven 1904. Tento kostel převzal po zániku klášterního kostela sv. Trojice, zřejmě po požáru kolem roku 1722, funkci farního kostela.

6. DALŠÍ VÝZNAMNÉ OBCE Z MIKROREGIONU PERUCKO¹⁷

6.1 Smolnice

Dominantou obce je jednolodní **kostel sv. Bartoloměje**, který vznikl již před rokem 1352. Stojí na místě, kde se konávaly pohanské obřady. Věž na straně kostela je románská, v sakristii je křížová gotická klenba. Kostel byl stavebně upraven v 2. pol. 15. století a barokní podobu dostal v 18. století. Vedle kostela je **fara** památkově chráněná.

V roce 1870 se do obce přišel slavný architekt Antonín Wiehl. Roku 1886 upravil **barokní statek čp. 4**, sgrafitová výzdoba byla navržena Mikolášem Alšem a sochařské práce jsou dílem Josefa Myslbeka. Nad statkem postavil roku 1898 **novorenesanční vilu**. Fara a barokní statek čp. 4 jsou nyní zrenovovány současnými vlastníky. Památkově chráněná je ještě **kaplička** na návsi a **usedlost čp. 54**. U silnice do Toužetína stojí **stoletá památná lípa srdčitá**.

6.2 Slavětín

Nachází se zde románský **kostel sv. Jakuba**, slohově datovaný k polovině 13. století. Interiér kostela patří k nejkrásnějším v Čechách. Na hřbitově u kostela je mj. pohřben básník Konstantin Biebl. Při silnici směrem na Veltěže se nachází osmiboká raně barokní **kaple Navštívení Panny Marie**, postavená v letech 1672-1677. U železniční zastávky stojí na křižovatce cest **menhir Baba** ze železitého pískovce, vysoký téměř 2 metry.

6.3 Stradonice

Roku 1882 byla postavena **kaplička Povýšení sv. Kříže**. Zajímavou památkou je zdejší **hradiště** nad vsí v poloze Na valích. Vybudovali je asi Keltové před dvěma tisíci lety. Nedaleko obce jižním směrem je v lese opuštěná **štola**, zimoviště netopýrů.

¹⁷ PRÁŠIL, Petr. *Mikroregion Perucko*. Volné listy. ISBN 80-86914-11-9.

6.4 Pátek

Lobkovicové, kteří Pátek koupili, přestavěli starou premonstrátskou tvrz na letní zámček. Přestavbu páteckého zámčku projektoval architekt Antonio della Porta zároveň se stavbou lounského špitálu.

7. CHARAKTERISTIKA LOUNSKA Z POHLEDU CESTOVNÍHO RUCHU¹⁸

7.1 Poloha Lounska

Lounsko má díky své infrastruktuře výhodnou polohu pro cestovní ruch. Kraj leží nedaleko hranic s Německem, hraniční přechody Hora sv. Šebestiána a Vejprty jsou vzdáleny 70 km. Výhodou je i nově vybudovaná silnice z Chomutova do Chemnitz, která by měla urychlit cestu do ČR.

Další výhodou je dobrá přístupnost do hlavního města Prahy a na letiště. Praha je vzdálená 50 km a cesta trvá přibližně 40 minut. Z Lounska není daleko ani k tzv. Lázeňskému trojúhelníku, což je další velmi navštěvovaná atraktivita naší republiky.

7.2 Klimatické podmínky na Lounsku

Podnebí na Lounsku patří k nejteplejším v České republice. Většina okresu leží ve srážkovém stínu Krušných hor, proto patří taky k nejsušším místům na území ČR. Oblast Lounska se vyznačuje mírnou zimou a mírným létem. V kraji je též nízká hladina srážek.

7.3 Vodní plochy a řeky

Z hlediska vodních ploch je Lounsko omezené, nachází se zde tok jediné řeky Ohře, která je celoročně sjízdná. Okolí řeky tvoří převážně lesy, louky a řeka je udržována v dobrém stavu. Ohře je vhodné pro vodáky, kteří začínají. Jedinou vodní plochou na Lounsku je Nechranická přehrada, která leží na hranici okresu směrem na Chomutov. Další vodní plochy jsou vesnické rybníky a koupaliště.

¹⁸ ROEDL, Bohumil. *Okres Louny: Přírodovědná charakteristika*. Praha: Fabio, 1999. ISBN 80-901944-9-4.

7.4 Životní prostředí

V posledních letech se výrazně zlepšilo. V letech minulých měly na Lounsko výrazný vliv nedaleké elektrárny – Počerady a Tušimice a těžba hnědého uhlí v nedalekém Mostě. Kraj byl zatěžován častými inverzemi a zhoršovala se kvalita životního prostředí a ovzduší. Situace se zlepšila odsířením elektráren a omezením těžby uhlí na Mostecku. Toto zlepšení prospělo i atraktivitě kraje a mohlo by se využít i k rozvoji cestovního ruchu.

7.5 Přírodní atraktivity v okolí

Lounsko je z hlediska přírodních zajímavostí poměrně bohaté. Součástí kraje je České středohoří, do kraje zasahují Doupovské hory, Mostecká pánev a přírodní park Džbán. Tyto oblasti mají velmi zajímavé složení nejen co se přírodního složení týká, ale mají také zajímavou faunu a floru.

7.6 Informovanost turistů

Louny provozují informační středisko, kde jsou turistům poskytovány potřebné informace. Informace se týkají místních památek, přírodních atraktivit, kulturních akcí, ale i možnosti ubytování či stravování. Pracovníci MIS mají přehled i o památkách a kulturních akcích konaných v okolí. V informačním středisku jsou zdarma poskytovány brožury, kde je popsána historie města, památky ve městě, programy kulturních zařízení, mapy okolních cyklotras a plány města. Za poplatek jsou turistům nabízeny turistické mapy, turistické známky, pohlednice, knihy o městě, videokazety, DVD A CD-romy s průvodcem.

Další formou informací pro turisty je propagace města a památek na internetu.

8. FORMY CESTOVNÍHO RUCHU VHODNÉ I NEVHODNÉ PRO LOUNSKO

8.1 Formy vhodné pro cestovní ruch

Je mnoho forem cestovního ruchu, které se dají na Lounsku provozovat, ale jsou i takové, které v cestovním ruchu uplatnění nenajdou.

8.1.1 Agroturistika na Lounsku

Tento kraj je zemědělsky zaměřen, je tu hojně využívána půda k pěstování zemědělských surovin. Lounsko má tedy vysoký potenciál v rozvoji a provozu nového trendu cestovního ruchu a to agroturistiky. Tento druh cestovního ruchu u nás zatím není moc provozován, ale má velkou šanci se rozvinout. I proto, že Lounsko a Žatecko je krajem pěstování chmele, návštěvník by zde měl možnost shlédnout to, co jinde neuvidí a to pěstování, sklizeň a zpracování chmele, popř. i výrobu piva.

8.1.2 Kulturní turistika

Na Lounsku se každoročně pořádá mnoho kulturních či sportovních akcí. Ať už se jedná o regionální nebo národní společenské akce, Lounsko má v této oblasti co nabídnout každému návštěvníkovi.

8.1.2.1 Dočesná

Jedna z nejznámějších kulturních akcí na Lounsku. První víkend v září se uskuteční již 55. ročník Žateckých pivních slavností, kdy se historické centrum zaplní návštěvníky nejen z České republiky, ale i ze zahraničí. Na jednotlivých náměstích jsou umístěna pódia, která mají samostatný program. Na Hošťálkově náměstí se nejen děti mohou vyřadit na kolotočích, centrifugách nebo vystřelit růži z papíru na střelnici. Největší dění a centrum zábavy se odehrává na náměstí Svobody, které je obklopeno stánky českých i zahraničních výrobců pív. Návštěvník si zde může zakoupit nebo ochutnat širokou škálu značek a druhů pív.

8.1.2.2 Chmelfest

Tyto jarní pivní slavnosti mají za úkol probudit chmel ze zimního spánku. Jsou podobného rázu jako Dočesná, také se v ulicích pořádají různé kulturní akce.

8.1.2.3 Letní lounské vábení

Tato akce je každoroční prázdninová slavnost sportu a kultury. Na návštěvníka zde čeká několik hudebních scén, ve sportovní hale probíhá turnaj v házené a volejbalu a na počest řeky Ohře se zde pořádají závody dračích lodí. Svůj program si zde najde každý člen rodiny díky širokému doprovodnému programu.

8.1.2.4 Open Air festival

Tento hudební festival se zabydlel na letišti v Panenském Týnci. Každoročně naláká tisíce návštěvníků, pro které je připraveno několik hudebních scén. Vystupuje zde mnoho domácích i zahraničních hudebníků a kapel. Pro návštěvníky je přichystán široký doprovodný program. Odvážlivci si mohou zaplatit vyhlídkový let letadlem nebo helikoptérou.

8.1.2.5 Výstavy

Lounské výstaviště několikrát do roka přiláká příliv návštěvníků. Pořádají se zde tematické výstavy jako je Dům a zahrada, Člověk v přírodě, Autosalon a další. Tyto výstavy jsou zpestřením pro mnoho lidí z okolí. Výstavy mají vysokou návštěvnost a mohou konkurovat výstavám, jako je třeba Zahrada Čech v Litoměřicích.

8.1.2.6 Plesy a zábavy

Na celém Lounsku se v plesové sezoně pořádá široký výběr takovýchto akcí. Navštívit můžete sportovní, myslivecké, hasičské a další plesy.

8.1.2.7 Divadlo

Vrchlického divadlo v Lounech nabízí široký výběr představení a nejen z produkce místních herců, ale i z programu hostujících divadel. Divadlo je využíváno také k přehlídkám místní umělecké školy či k vystoupení taneční školy.

V Lounech můžete navštívit divadlo pro nejmenší a to Loutkové divadlo. Program je k dispozici na internetových stránkách.

8.1.3 Sportovní vyžití a aktivní odpočinek

Louny a okolí mají mnoho možností ke sportovnímu vyžití. Kvůli mírnému podnebí Lounsko nenabízí mnoho zimních aktivit, mnohem větší výběr nabízí v letní sezoně.

Zima

Nedaleko Loun se nacházejí Krušné hory, které jsou dobře přístupné pro milovníky lyžování. V lounech samotných lze provozovat pouze bruslení a bežkování. Bruslit se dá na městském zimním stadionu a nebo zamrzlých vodních plochách. Bežkování lze provozovat jen ve volném terénu.

Léto

Pro letní sezonu je Lounsko vybaveno lépe, může nabídnout celou řadu letních sportů jak v přírodě, tak ve sportovních halách, kterých je zde dostatek.

8.1.3.1 Cykloturistika

Cykloturistika se stává koníčkem čím dál tím větší části populace a tak i na Lounsku jsou budovány cyklostezky, které obsahují i tematické okruhy, kdy během cesty mohou cyklisté navštívit různé přírodní, historické a jiné památky a zajímavosti. Cyklostezky jsou různých náročností a jsou přehledně značeny. Na informačních střediscích jsou k dispozici různé mapky a letáčky s trasami nebo jsou v podobě map k dostání v knihkupectví. V Lounském okrese se v posledních letech do budování cyklostezek investovala značná část peněz.

8.1.3.2 Vodní sporty

Plavání

Na Lounsku jsou možnosti, co se vody týká celkem rozsáhlé. Město Louny nabízí 2 kryté bazény s tobogány. Městské koupaliště prošlo roku 2003 rozsáhlou rekonstrukcí, kdy bylo doplněno o tobogány, divokou řeku, chrliče vody a další atrakce. Nově je zde uděláno hřiště na beach volejbal. Na koupaliště je bezbariérový přístup. V okolí Loun je nezpocet vesnických koupališť a rybníků s koupáním na vlastní nebezpečí.

Veslování

Louny mohou nabídnout i veslování, které zde má dlouholetou tradici a proto mnoho nadšenců navštěvuje místní veslařský klub. K veslování je využívána řeka Ohře.

V případě zájmu o sporty jako jsou např. vodní lyže, vodní skútr nebo bungee jumping je pro návštěvníky připraveno Kamencové jezero v Chomutově, asi 30 km od Loun.

Vodáctví

Louny a řeka Ohře mají velký potenciál k rozvoji vodácké turistiky. Řeka nabízí krásný reliéf. Ohře je vhodné pro vodáky začátečníky a středně pokročilé.

8.1.3.3 Paraglaiding a létání na rogalu

Na Lounsku se nachází kopec Raná, je součástí Českého středohoří. Raná je nejznámější kopec pro vyznavače bezmotorového létání. Létání zde má dlouhodobou tradici, místní aeroklub zde funguje již od roku 1932. Raná byla prvním střediskem pro bezmotorové létání u nás.

8.1.3.4 Pěší turistika

Pro pěší turistiku je Lounsko vhodným místem, bohužel stezek zde není mnoho anebo jsou zanedbány. Může se tedy stát, že značení není úplné. Přesto je snaha vrátit vše do pořádku nebo vybudovat stezky nové, protože je zde mnoho atraktivit, které jsou přístupné pouze pěšky.

8.1.3.5 Tenis

Pro milovníky bílého sportu je na Lounsku mnoho zařízení, kde se tento sport dá hrát. V Lounech je tenisový klub a krytá tenisová hala, další kurt se nachází v Březne u Loun nebo v Černčicích.

8.1.3.6 Jízda na koni

Pro milovníky koní je zde několik farem chovajících koně. Přímo v Lounech se nachází jezdecký klub, kde se pořádají pravidelně závody.

Na Lounsku nalezneme další sportovní využití, např. fotbal, minigolf, bowling, jízda na kolečkových bruslích a jiné.

8.2 Formy nevhodné pro cestovní ruch

8.2.1 Lázeňská turistika

Přestože je na Lounsku hned několik léčivých pramenů, např. pramen Luna v Lounech nebo Břvany, nemá lázeňství pro Lounsko žádný velký potenciál. V roce 2005 město žádalo o status lázeňského města, ale žádost byla zamítnuta. Město není pro tento druh turistiky dostatečně vybaveno ani z hlediska léčebných ani ubytovacích kapacit a ani stravovacích zařízení.

8.2.2 Kongresová turistika

Bohužel ani kongresová turistika nemá pro Lounsko žádný potenciál. V oblasti se nenachází žádný objekt, který by dokázal nabídnout služby takového rozsahu, aby obstaral fungující kongres většího rozsahu. Lounské hotely dokážou zabezpečit maximálně menší firemní školení, pro větší seskupení zde nejsou kapacity.

9. PROPAGACE A NÁVŠTĚVNOST LOUNSKA¹⁹

Lounsko je krajem, který může zaujmout turisty mnoha „vyznání“, Na Lounsku si na své přijdou milovníci památek i sportovního vyžití. Jako kraj je Lounsko málo známo v očích veřejnosti a to jak v České republice, tak v zahraničí. Lounsku jsou velkou konkurencí silné turistické oblasti jako Praha, jižní Čechy, západní Čechy atd. Problémem je propagace Lounska, v nabídce cestovních kanceláří, zaměřených na příjezdový cestovní ruch, se památky Lounska ani jiné atraktivity více méně neobjevují. Tento nedostatek by se dal vyřešit spoluprací s cestovními kancelářemi nebo cestovními agenturami.

Kraj by se mohl propagovat na různých veletrzích a akcích pořádaných pro cestovní ruch, což by vyžadovalo dostatečnou iniciativu města, jelikož na takovéto akce je nutné vypracovat vyhovující dokumenty, které by obsahovaly dostatek informací pro případné zájemce.

Vhodnou propagací by byly internetové stránky zaměřené na propagaci památek, přírodních zajímavostí kraje, kulturních akcí apod. Stránky by mohly zahrnovat informace o přístupnosti, provozní době, výši vstupného, výši vstupného, kontakty na zodpovědné osoby, ale také možnosti a ubytování a stravování okolí. Dále by tyto stránky mohly zahrnovat odkazy na možnost sportovního vyžití v kraji společně s potřebnými informacemi.

9.1 Nabídka Loun z hlediska cestovního ruchu

Louny vlivem historického vývoje zejména od 2. poloviny 19. století a vinou devastace historických předměstí a části jádra ve druhé polovině 20. století nelze považovat za typickou turistickou destinaci památkového charakteru. Rušivé urbanistické zásahy (asanace a panelová výstavba Žateckého předměstí, novodobá zástavba severní fronty Mírového náměstí apod.) spolu s nedořešeným systémem dopravy v centru města (otázka záchytných parkovišť v dosahu historického jádra, zejména před Žateckou branou) devalvuji jeho turistický potenciál, takže ve srovnání s okolními regionálními centry v severozápadních Čechách (zejména Žatec, Kadaň, Litoměřice) představuje méně atraktivní lokalitu.

¹⁹ Interní zdroj MU Louny

Celek historického jádra se středověkým půdorysem je chráněnou památkovou zónou, jejíž východní část byla v minulosti silně narušena především v oblasti Komenského náměstí; turisticky přitažlivější zůstává západní část jádra od Žatecké brány ke kostelu svatého Mikuláše a Mírovému náměstí (ulice Žatecká, Sladovnická, Beneše z Loun, Pivovarská a západní části ulic Na Valích, Česká a Pod šancemi). Starší stavební slohy jsou z největší části překryty běžnými historizujícími fasádami z přelomu 19. a 20. století, menší podíl má architektura secesní a funkcionalistická, případně bezvýrazové socialistické stavby z druhé poloviny 20. století. Výjimkou jsou některé dobře zachované gotické a renesanční domy (Daliborka čp. 57, Oblastní muzeum čp. 28), které ale nevytvářejí souvislou strukturu a uplatňují se pouze jako zajímavé solitéry. Ojedíněle dochované pozůstatky historické předměstské zástavby (barokní špitál, kostely svatého Petra, Nejsvětější Trojice, 14 svatých pomocníků a Panny Marie) jsou bez původních urbanistických vazeb k okolí a do značné míry zanikají v novodobé zástavě.

Jednoznačně nejceněnější památkou města i regionu je kostel svatého Mikuláše v centru města, dílo architekta Benedikta Rejta z 1. poloviny 16. století. Pro své mimořádné architektonické kvality byl zařazen do seznamu nemovitých národních kulturních památek. Komplex chrámu s věží sloužící jako rozhledna je proto logickým středobodem jakékoli koncepce rozvoje turistiky v Lounech; jeho stylizovaná silueta ostatně již v současnosti slouží jako symbol města. Dalším výrazným prvkem historického jádra je dochované opevnění, obepínající dosud západní a severní část centra. Přes novodobé úpravy je velmi cenný zejména komplex Žatecké brány a dělostřeleckých bašt v Žižkově ulici, tvořící spolu s věží kostela svatého Mikuláše jedno z typických lounských panoramat. Architektonicky cenný je také komplex tzv. Kotěrovy kolonie z prvních desetiletí 20. století na východním okraji města, jehož turistická atraktivita je zatím ovšem minimální.

V Lounech neexistuje dlouhodobá tradice městských slavností a novodobé Lounské letní vábení v současnosti jen postupně překračuje hranice lokálního významu. Absence větších kulturních akcí nadregionálního dosahu limituje celkovou kulturní atraktivitu města a tato situace se v dohledné době pravděpodobně příliš nezmění. Kulturní akce typu divadelních přehlídek (Vrchlického divadlo, Loutkové divadlo), taneční soutěže a podobně jsou jednorázové a zaměřené spíše na specifické skupiny zájemců, navíc jejich

propagace není vždy dostatečná. Problém propagace se týká také lounského 3D kina, jednoho z prvních v širším regionu. Dlouhodobá tradice prodejních expozic na lounském výstavišti (zejména „Člověk v přírodě“, do roku 1989 jedna z nejvýznamnějších výstavních akcí v severozápadních Čechách) v současnosti zaznamenává opětovné oživení. Atraktivita některých výstavních akcí (např. „Dům“ s cca 25 000 návštěvníky ročně apod.) přesahuje oblast Lounska i v širším rámci Ústeckého kraje. Kvalitní galerijní nabídka překračující běžnou úroveň regionu (zejména GBR, XXL) zůstává v důsledku nedostatečné propagace z velké části nevyužita. Lounské oblastní muzeum se navzdory svému názvu zaměřuje především na regionální výstavy a jeho stálá expozice již koncepčně zastarala, ačkoli právě zde lze počítat zejména s budoucím přínosem turisticky atraktivního Nového hradu v Jimlíně. Zcela nerozvinuta je kongresová turistika, ve městě se nepořádají větší konferenční akce, pro něž ostatně chybí dostatečné zázemí.

9.2 Nabídka okolí města Loun z hlediska cestovního ruchu

V blízkém okolí města se nachází řada zajímavých památek, které jsou potenciálními turistickými cíly. Ve většině z nich ovšem chybí základní turistická infrastruktura (průvodce, občerstvení apod.), případně nejsou přístupné vůbec, takže za současného stavu je jejich využití problematické. Z tohoto hlediska lze nejlépe hodnotit soubor zámeckých budov a unikátní Oldřichův dub na Peruci, kde je kromě dvou expozic a galerie výtvarného umění k dispozici také pohostinské a ubytovací zařízení, a mediálně relativně známou zříceninu kláštera v Panenském Týnci. Archeologický skanzen ve Březně provozovaný Oblastním muzeem Louny neposkytuje v současnosti již v kategorii obdobných zařízení obvyklou nabídku doprovodných programů a turistického zázemí. Relativně dobrá je přístupnost cenného kostela sv. Jakuba ve Slavětíně a barokního kláštera v Dolním Ročově, závisející na domluvě se správci. Volně přístupná je zřícenina hradu Pravda, podléhající ovšem bez záchranných prací rychlému rozpadu. Soudobému zájmu o prehistorické stavby vyhovuje atraktivní menhir u Klobuk, obdobně jako menší menhir u Drahomyšle a známé Kounovské kamenné řady. V širším regionu je přitažlivou památkou především zámek v Libochovicích, potenciálně zajímavým bodem je také postupně rekonstruovaný zámek ve Stekníku.

Jiné významnější památky jsou otevírány jen výjimečně (Nový Hrad), další potenciálně atraktivní objekty jsou prakticky nepřístupné (zámek Cítoliby, tvrz Divice). Technické památky (historický inundační most v Lounech, bývalá vodárenská věž na Balasích, zbytek větrného mlýna v Doníně) mají zatím jen minimální turistický význam.

9.3 Služby a doplňkové služby v Lounech

Díky centrální funkci města Loun v rámci regionu je ve městě soustředěna obvyklá škála provozů a služeb, které mohou kromě místních obyvatel sloužit také pro účely cestovního ruchu (dále jen „CR“). Jejich dimenze odpovídá dosavadním potřebám města a stupni rozvoje CR, což v případě většího nárůstu návštěvnosti může způsobovat problémy (zejména u ubytovacích kapacit).

Klidové zóny v intravilánu města slouží místním obyvatelům i pro účely turistického ruchu. Největší rekreační zónou jsou Masarykovy sady s areálem výstaviště, nabízející rekonstruovaná dětská hřiště, občerstvení i novou in-line dráhu. Díky historickému vývoji je k dispozici řada menších parkových ploch v zástavbě (parky U Trati, Holárkovy Sady a další), disponující rovněž postupně rekonstruovanými dětskými hřišti. Výhledově lze na základě rozvojových plánů města počítat s vytvořením rekreační vodní plochy v katastrálním území obce Brloh. Klidové zóny jsou samozřejmou součástí koncepce Zahradního města a jejich další rozšiřování je důležitým krokem k zpříjemnění pobytu turistů a života občanů Loun.

Louny jsou napojeny na plně funkční síť turistických tras pro pěší, situace v oblasti cyklotras a především cyklostezek je zatím horší. Centrem města je vedena cyklostezka ulicí Pod Šancemi a pěší zónou ulicí Kosmonautů až ke hřbitovu 14. sv. pomocníků. V současné době se připravuje návrh celkové dopravní koncepce včetně rozšíření sítě cyklostezek v celém intravilánu.

Ubytovací kapacity ve městě odpovídají dosavadnímu nižšímu stupni rozvoje turistiky, rovněž v širším lounském regionu jsou obecně malé a na relativně nižší úrovni s několika výjimkami (Slavětín).

Městské informační středisko v centru Loun poskytuje v dostatečné míře základní informační služby (viz samostatná kapitola MIS). V bohatém výběru turistických a propagačních publikací a předmětů zatím chybí podrobný průvodce městem. Problematické je zajišťování průvodcovských služeb pro případné větší skupiny zájemců, které je nutné ze strany MIS řešit dohodou s jinými subjekty (Oblastní muzeum, Státní okresní archiv Louny).

Nabídka sportovišť ve městě je standardní pro danou kategorii sídlišť s cca 20 000 obyvateli (krytý bazén, sportovní hala, zimní stadion, tenisové kurty, paintball apod.). K tomuto strohému výčtu lze přidat dovětek s upozorněním na nadstandardně vybavené městské koupaliště nacházející se v západní části města, které kromě tobogánu, skluzavky a půjčovny loděk nabízí i možnost „proskočit se „ na trampolínách.

Ze sportovních aktivit pořádaných ve městě regionální hranice překračuje především již tradiční závod European Handbike Circuit Louny s bohatými doprovodnými akcemi a činnost střediska bezmotorového létání (Aeroklub Raná) v nedaleké Rané, které přitahují zájemce z ČR i z dalších evropských států. Další poměrně známou a tradiční akcí je Memoriál Karla Raise – silniční běžecký závod na 15km a mezinárodní cyklistický Mléčný závod.

9.4 Městské informační středisko

9.4.1 Základní informace o Městském informačním středisku

Městské informační středisko je umístěno v budově radnice městského úřadu na Mírovém náměstí v Lounech a v současné podobě pracuje od listopadu roku 2004. Z počátku byl tento prostor využíván jako vrátnice a zároveň místo pro podávání informací občanům přicházejícím v úředních záležitostech. K této činnosti byla postupně přidávána činnost spojená s prodejem a poskytováním turistických produktů. S nárůstem množství materiálů sloužících k propagaci turismu došlo k rozdělení celého prostoru na dvě části - a to na prostor sloužící pro poskytování informací občanům přicházejícím v úřední záležitosti a prostor, kde jsou podávány informace turistické a kde jsou též prodávány materiály k propagaci cestovního ruchu. Přestože došlo k

oddělení prostor pro MIS, stále toto informační centrum plní funkci vrátnice a informačního střediska zároveň.

Prostory pro poskytování služeb v oblasti cestovního ruchu jsou značně omezené. Návštěvníkům jsou zde poskytovány informace o zajímavých turistických cílech, kulturních, sportovních a společenských akcích i o možnostech ubytování a stravování v Lounech. Dále zde návštěvníci mají možnost získat informace o firmách, institucích a úřadech v Lounech, o službách poskytovaných ve městě a okolí. Návštěvníkům infocentra jsou k dispozici rozličné propagační materiály, mapy a informační letáky. MIS nabízí prodej turistických map, publikací o Lounech a lounsku, turistických známek, lze zde zakoupit drobné upomínkové předměty a samozřejmě pohlednice.

Provozní doba infocentra je po-pá, so a to – po, út, čt: 06:00 – 18:00 hod., st: 06:00 – 19:00 hod., pá: 06:00 – 17:00 hod. a so: 09:00 – 13:00 hod. Tato provozní doba je uzpůsobena hlavně potřebám Městského úřadu, jelikož zaměstnanci infocentra plní také funkci vrátných, kdy mají za úkol ráno odemknout úřad a po ukončení pracovní činnosti jej také zkontrolovat a zamknout. Pokud by tuto činnost nemuseli plnit, mohla by se pracovní doba upravit na standardní otevírací dobu informačních center a to např. od 8:00 do 17:00 hod. (v zimní sezóně do 16:30).

9.5 Statistiky návštěvnosti

9.5.1 Návštěvnost infocentra

Denní návštěvnost infocentra se pohybuje kolem 10 osob, které hledají podrobné informace v oblasti cestovního ruchu a dalších cca 20 osob, které si vezmou propagační materiály připravené ve stojanu. Dalších cca 50 osob zaměstnanci obslouží v části vyhrazené pro klienty úřadu. Dále je vyřizováno přibližně 30 telefonických dotazů a další dotazy či žádosti jsou na informační středisko směřovány elektronicky.

Typický návštěvník infocentra je turista, který je ve městě či regionu na 2 - 3 denním výletě a hledá vhodný turistický cíl pro svou návštěvu vč. nabídky ubytování, dále lidé trávící dovolenou v Lounech či jejich bezprostřední blízkosti nebo místní obyvatel. Nejčastější zahraniční klientelu tvoří návštěvníci z blízkého Německa. Tito návštěvníci

se nejvíce zajímají o cykloturistiku, všeobecné informace o městě a regionu a dále o nabídku ubytování.

9.5.2 Počet návštěvníků Oblastního muzea v Lounech v roce 2010 a 2011

V roce 2011 byla návštěvnost Oblastního muzea, včetně Archeologického skanzenu v Březně u Loun a Nového Hradu v Jimlíně 20 534 lidí.

V roce 2010 byla návštěvnost Oblastního muzea, včetně Archeologického skanzenu v Březně u Loun 16 672.

9.5.3 Počet návštěvníků Muzea Zkamenělý les v Lounech v roce 2010 a 2011

V roce 2011 byla návštěvnost Muzea Zkamenělý les v Lounech 212.

V roce 2010 bylo muzeum uzavřeno.

9.5.4 Počet návštěvníků Galerie Benedikta Rejta v Lounech v roce 2010 a 2011

Galerii B. Rejta navštívilo v roce 2011 - údaj není prozatím znám, v roce 2010 to bylo přibližně 10.000 návštěvníků.

9.5.5 Počet návštěvníků chrámu sv. Mikuláše v roce 2010 a 2011

Tabulka 1: Návštěvnost chrámu sv. Mikuláše

r. 2010

r. 2011

Měsíc	Ochoz věže	Interiér	Měsíc	Ochoz věže	Interiér
Leden	42	219	Leden	194	465
Únor	63	347	Únor	146	443
Březen	220	521	Březen	220	711
Duben	621	991	Duben	578	1123
Květen	551	1078	Květen	505	1189
Červen	714	839	Červen	595	1465
Červenec	746	1251	Červenec	768	1307
Srpen	1432	1679	Srpen	985	1496
Září	617	1364	Září	588	1340
Říjen	344	632	Říjen	339	607
Listopad	233	510	Listopad	191	437
Prosinec	95	317	Prosinec	87	276
CELKEM	5678	7748	CELKEM	5196	10859

Zdroj: Interní zdroj MU Louny

10. MATERIÁLNĚ TECHNICKÁ ZÁKLADNA PRO CESTOVNÍ RUCH NA LOUNSKU²⁰

10.1 Doprava

10.1.1 Silniční doprava

Město Louny je regionálním uzlem silniční i železniční sítě a jeho dopravní dostupnost je z tohoto hlediska velmi dobrá. Vede zde několik hlavních tahů: Praha – Chomutov – Německo, Louny – Most, Žatec – Plzeň, Podbořany – Karlovy Vary. S plánovaným rozšířením stávajícího hlavního silničního tahu R 7 lze očekávat další zlepšení dostupnosti Loun autem jak ve směru od Prahy, tak i opačně ze SRN. Silniční síť na Lounsku je hustá, každá obec a většina památek je dobře přístupná. Stav silnic je uspokojivý. Silniční doprava je nejčastějším způsobem, jak se turisté do okresu dopravují. V minulých letech byl vybudován obchvat Loun, což ulevilo z hlediska zatížení silnic centra města, ale z hlediska cestovního ruchu se snížil počet nahodilých návštěvníků, tedy těch co zastavili, když městem projížděli.

10.1.2 Autobusová doprava

Louny jsou relativně dobře spojené s ostatními městy pravidelnou autobusovou dopravou. Nejfrekventovanější autobusové spojení je do Prahy, a to jak ze směru od Chomutova, tak ze směru od Mostu. Jako zcela nedostatečné a nevyhovující lze označit spojení s krajským městem Ústí nad Labem. V minulosti zajišťoval naprostou většinu provozu regionální a dálkové autobusové dopravy v Lounech a okolí Dopravní podnik Ústeckého kraje a.s. a jeho předchůdci, v současné době jsou nejvýznamnějšími dopravci Dopravní podnik měst Mostu a Litvínova, a.s. a ČSAD Slaný a.s., dále Autobusová doprava s.r.o. Podbořany, Dopravní podnik města Chomutova a autobusy KAVKA, a.s. Provoz městské autobusové dopravy v Lounech zajišťuje dopravce Dopravní podnik Ústeckého kraje a.s.

²⁰ Interní zdroj MU Louny

10.1.3 Železniční doprava

Z pohledu železniční dopravy jsou Louny křižovatkou 5 tratí a to: směr Most a Rakovník (trať č.126 Most – Louny - Rakovník), Lovosice a Postoloprty (trať č.114 Lovosice – Louny – Postoloprty) a Slaný (trať č.110 Kralupy – Louny). Na území města jsou 3 stanice Louny – hlavní nádraží na východním okraji města, Louny – střed u autobusového nádraží a Louny - město poblíž centra města. Z hlediska turistického ruchu je významná zejména trať na Lovosice, vedoucí údolím Ohře a trať na Slaný, umožňující návštěvu Peruce.

10.1.4 Letecká doprava

Vzdálenost na mezinárodní letiště Praha Ruzyně je 52 km, nedaleko je také letiště v Karlových Varech a mezinárodní letiště Drážďany je vzdáleno 110 km.

10.2 Ubytování

Ubytovací kapacity ve městě odpovídají dosavadnímu nižšímu stupni rozvoje turistiky, rovněž v širším lounském regionu jsou obecně malé a na relativně nižší úrovni s několika výjimkami (Slavětín, Panenský Týnec, Peruc).

10.2.1 Hotely

Hotely v dnešní době patří mezi nejpožadovanější druh ubytování. Lounsko má přiměřený počet hotelových zařízení na úrovni max. tříhvězdičkové. Hotely nabízejí svým hostům ubytování, mnoho z nich vlastní i restauraci. Dále mohou nabídnout mnoho doplňkových služeb. V okolí hotelů je mnoho zařízení pro kulturní a sportovní vyžití. Na Lounsku chybí hotely vyšší kategorie a hotely nabízející kongresovou turistiku.

11. SWOT ANALÝZA PRO MĚSTO LOUNY

Silné stránky

- jazyková vybavenost pracovníků MIS
- kvalitní síť restaurací a kaváren
- síť cyklostezek v Lounech a okolí
- množství cest vhodných pro cykloturistiku, pěší turistiku, hipoturistiku
- slavní rodáci
- výhodná geografická poloha
- region jako rekreační lokalita pro obyvatele Prahy
- blízkost a dobrá dopravní dostupnost Prahy
- tradice „druhých domovů“
- poměrně velká nabídka volné pracovní síly (vycházející zejména z celkového počtu nezaměstnaných)

Slabé stránky

- nedostatečná kapacita parkování u turistických atraktivit v centru města
- chybějící doprovodné služby v rámci cykloturistiky (půjčovna kol, úschovna kol)
- neexistence kempu či místa pro stanování
- chybějící les v docházkové vzdálenosti od města
- žádné ubytovací či stravovací zařízení nemá certifikaci „Cyklisté vítáni“
- nedostatečné množství informačních tabulí s označením cyklotras
- špatné autobusové spojení do krajského města
- nedostatečná dopravní obslužnost většiny obcí o víkendech
- celkově ještě nedostatečná vybavenost území turistickou infrastrukturou (ubytovací, sportovně – rekreační služby, nabídka venkovské turistiky, malé využití vodních cest)
- neexistence turistických programů a tras (pro domácí i zahraniční návštěvníky) s komplexním zajištěním služeb

Příležitosti

- rozšíření spolupráce s místními podnikateli
- vytvoření produktových balíčků pro návštěvníky Loun
- získávání prostředků z fondů EU
- intenzivnější spolupráce mezi obcemi regionu
- stále rostoucí zájem o trávení volného času (především rodin)
- růst poptávky v oblasti domácího i příjezdového cestovního ruchu
- rostoucí zájem o poznávací turistiku kombinovanou se zábavním programem

Ohrožení

- přetrvávající nízká kvalita pracovníků v podnikatelské sféře (služby)
- neochota podnikatelské sféry spolupracovat při rozvoji cestovního ruchu
- nedostatek prostředků na dotisky propagačních materiálů a vytvoření nových
- podcenění významu cestovního ruchu
- stav infrastruktury ve většině obcí regionu

11.1 Návrhová část

Dosavadní způsob podpory turistického ruchu v Lounech je založen na tradičním modelu převážně pasivní recepce vnějších podnětů, kdy nedochází k cílené a promyšlené koordinaci jednotlivých aktivit a činitelů. Je zřejmé, že Louny nejsou klasickým turistickým centrem, nabízejícím jeden či kombinaci více nadregionálně atraktivních cílů. Při vytyčení nové koncepce rozvoje cestovního ruchu je proto nezbytné vycházet z reálného odhadu lokálních možností s případným výhledem na další zkvalitňování existující nabídky a její doplňování podle budoucího vývoje. Prostředkem k lepšímu využití stávajících možností je v první řadě určení hlavní cílové skupiny potenciálních návštěvníků, na kterou lze zacílit strategii rozvoje v první řadě, a v návaznosti na to se věnovat i skupinám méně významným. Konstatovaná nižší přitažlivost města a absence nadregionálních atraktivit vylučuje cílení na dlouhodobé turistické pobyty a jednoznačně ukazuje na spíše pobyty krátkodobé, jimž je nutné věnovat největší pozornost. V optimálním případě je možné počítat s jedním návštěvním dnem pro město samotné a 1-2 dny pro okolí, tj. maximálně třídní turistický pobyt.

Samotné město nabízí především historické památky a občasné kulturní/sportovní akce, region Lounska k tomu přidává sice přitažlivou krajinu vhodnou pro aktivní odpočinek (pěší turistika, cykloturistika, adrenalinové sporty, agroturistika), ovšem s obecně dosud málo rozvinutou turistickou infrastrukturou. Jako ideální cílová skupina se proto jeví potenciální krátkodobý návštěvník (rodiny s dětmi, aktivní turisté bez omezení věku) preferující klasickou turistiku v obvyklé kombinaci památky – kultura – sport a aktivní pobyt v přírodě. Délka pobytu 1-3 dny odpovídá zejména víkendové turistice, což s sebou ovšem nese problém dostupnosti služeb a přizpůsobení otvíracích hodin jednotlivých bodů zájmu. Dostupnost občerstvení a dalších služeb i přes víkend je důležitá zejména s ohledem na rodiny s dětmi, které jsou jedním z hlavních předpokládaných zájemců o tyto krátkodobé pobyty.

11.2 Navrhovaná opatření

- soustředění se na preferovanou cílovou skupinu návštěvníků, a to na individuální turistiku, rodiny s dětmi a krátkodobé 1-3 denní pobyty
- změna komunikační strategie MIS - aktivnější propagace jednotlivých akcí ve městě i v okolí zejména prostřednictvím internetu a aktivní spolupráce s médii (regionální tisk, regionální rozhlasové stanice), lepší podpora a zajišťování připravovaných akcí (ověření podmínek uskutečnění, vyhodnocení a minimalizace rizik)
- jednoznačné oddělení práce MIS od vrátnice městského úřadu, přijmutí dvou vrátných by úřad stálo ročně Kč 310 000,-, přičemž by úřad práce hradil první rok 2/3 z těchto nákladů, jeden absolvent na MIS stojí úřad Kč 156 000,- ročně
- zlepšení spolupráce s okolními městy a obcemi - koordinace v oblasti organizace turismu v rámci nejen lounského regionu, zapojení do již existujících (i neformálních) partnerských struktur v oblasti propagace regionu (zejména Žatec a další města Poohří)
- propojení turistického ruchu s běžným životem města, kdy podpora turistiky musí v optimálním případě být prospěšná i pro místní obyvatele
- vypracování nové koncepce turistického informačního systému ve městě - modernizace informačních tabulí na jednotlivých památkách, jednotný vizuální styl značení, vytyčení doporučených turistických okruhů ve městě (např. 1. okruh – centrum s náměstím a kostelem sv. Mikuláše, 2. okruh – hradby se Žateckou bránou, 3. okruh –

moderní architektura včetně Kotěrovy kolonie, 4. okruh městský park a inundační most) a okolí

- vytvoření nového tištěného průvodce po jednotlivých trasách a kostele sv. Mikuláše coby hlavní turistické atrakce města (zohlednit i navazující naučné stezky apod.)

11.3 Výhledová koncepce rozvoje CR v Lounech

Výše uvedené možnosti rozvoje turistického ruchu za předpokladu pouze drobných korekcí současného stavu ukazují na dosud nevyužitý skrytý potenciál dosavadního způsobu fungování. Přesto i v optimálním případě realizace většiny z navrhovaných opatření nedochází ke koncepční změně a lze očekávat pokračování převážně pasivní recepce vnějších podnětů namísto aktivního přístupu a cíleného směřování. Při ambicióznějším výhledu do budoucna je proto nutné předpokládat realizaci systémové změny většího dosahu, která umožní posunout koncepci CR na kvalitativně vyšší úroveň.

Přírodní podmínky a historicky vzniklý stav města jsou dány a jejich případná úprava je záležitostí dlouhodobou a finančně velmi náročnou; proto je nutné se v rámci reálného výhledu do budoucnosti zaměřit na kvalitu poskytovaných služeb a propagaci existující turistické nabídky. Prioritou je přitom vzájemně prospěšná koexistence stimulantů turistického ruchu s běžným životem města.

Stěžejním bodem koncepce rozvoje CR do budoucnosti je změna dosavadní podoby a funkce MIS, které se v současnosti kromě podpory CR věnuje také činnostem nesouvisejícím s jeho hlavní náplní (vrátnice MÚ). V ideálním případě lze situovat MIS do samostatných prostor mimo budovu MÚ v centru města tak, aby zůstala zachována jeho snadná dostupnost a centrální poloha. Současně se změnou lokace je nezbytné provést analýzu činnosti s výhledem na možnosti dalšího rozvoje.

Větší samostatnost činnosti MIS je podmíněna nejen otázkou prostoru, ale také limity finančními a personálními. Při předpokladu důsledně manažerského řízení MIS lze kromě základních finančních zdrojů z rozpočtu MÚ Louny počítat s vícezdrojovým financováním konkrétních projektů (grantové programy a další dotační tituly). S tím je

spojen požadavek větší flexibility v oblasti zajišťování základních funkcí MIS, řešení existujících problémů a v neposlední řadě také v aktivní přípravě dalších projektů na podporu CR. Samozřejmostí jsou kromě manažerských schopností také dostatečné jazykové znalosti a tzv. měkké dovednosti, nezbytné pro práci s individuálními návštěvníky i organizovanými skupinami turistů.

11.4 Navrhovaná opatření – výhledová koncepce

- analýza činnosti MIS s důrazem na možné směry dalšího rozvoje
- vytvoření samostatného pracoviště MIS
- změna koncepce činnosti a fungování MIS - vícezdrojové financování, manažerský způsob řízení, důraz na personální politiku (jazykové, organizační a komunikační schopnosti zaměstnanců)
- cílené aktivní vyhledávání a podpora možných atraktivit CR ve městě a v širším regionu
- koordinace již existujících projektů a jejich intenzivní propagace
- aktivní spolupráce s cestovními agenturami
- zajišťování průvodcovských služeb vlastními silami²¹

²¹ Interní zdroj MU Louny

ZÁVĚR

Na závěr bych Lounsko zhodnotila jako kraj s velkým potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu. Tento kraj má zajímavou historii, která zde zanechala nemálo památek a památných míst, která mají svůj význam, příběh i hodnotu.

Lounsko je místem s krásnou přírodou a velkými možnostmi a obojí by se mělo ukázat co nejvíce turistům.

Kraj je bohužel zatím na pokraji rozvoje cestovního ruchu a chybí větší iniciativa pro urychlení tohoto vývoje.

Jako oblast cestovního ruchu má Lounsko mnoho významnějších konkurentů, jako např. Prahu, jižní Čechy aj., přesto si myslím, že v budoucnu má naději dosáhnout alespoň podobného úspěchu.

Lounsko by se mělo zapojit do celorepublikových programů pro rozvoj cestovního ruchu a spolupracovat s jinými kraji. Mělo by být více propagováno a vryto do podvědomí široké veřejnosti.

Dalším krůčkem k rozvoji by mělo být co nejrozsáhlejší zpřístupnění památek, jelikož většina velmi zajímavých míst tohoto kraje je turistům bohužel nepřístupná a to je příčinou tak nízké návštěvnosti kraje. Památky jsou nepřístupné většinou z důvodu špatného stavu či rozmaru vlastníka. Cestovní ruch v kraji by přinášel více financí do kraje a tyto finance by mohly být využity právě na opravu nepřístupných památek a tím by se atraktivita kraje zvyšovala.

Podnikatelské subjekty na Lounsku, působící v oblasti cestovního ruchu, by se měly více zajímat o nové trendy v cestovním ruchu a snažit se je zavést i na Lounsko, a tím přilákat i více turistů (např. rozvoj agroturistiky).

Rozvoj cestovního ruchu na Lounsku není tedy jen problémem vedení měst, ale také subjektů působících v kraji a obyvatel, kteří v kraji žijí.

Věřím, že v blízké budoucnosti se Lounsko, v některé oblasti cestovního ruchu, stane vyhledávanou destinací a to nejen pro občany České republiky, ale také pro turisty z celého světa.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje

DAVID, P., SOUKUP, V., *Lounsko a Dolní poohří*. 1. vyd. Praha: S&D, 2009. 279 s. ISBN 978-80.86899-31-3.

DAVID, P., SOUKUP, V., *Velká turistická encyklopedie – Ústecký kraj*. 1. vyd. Praha: Knižní klub, 2010. 416 s. ISBN 978-80-242-2676-7.

HOBZEK, J., *Lexikon turistických zajímavostí A-Z*. 3. vyd. Praha: Olympia, 1990. 583 s.

JÁNSKÝ, P., *Česká republika – stručný turistický průvodce*. 1. vyd. Cheb: Music Cheb, 2002. 648 s. ISBN 80-85925-12-5.

Mikroregion Perucko. Dobrovolný svazek obcí. 1. vyd. Třebívlice: Serviso, 2009. 55 s.

PRÁŠIL, P., DOLEŽALOVÁ, E. M., *Mikroregion Perucko*. Hostivice: 2006. ISBN 80-86914-11-9.

ROEDL, B., *Okres Louny*. Praha: Fabio, 1999. 173 s. ISBN 80-901944-9-4

ŠVAJCR, V., *Historie obce Panenský Týnec*, 2005. 48 s.

Internetové zdroje

www.mulouny.cz

www.panenskytynec.cz

www.peruc.cz

www.mikroregion-perucko.cz

Interní zdroje MU Louny

ŠAFROVÁ, E., MAREŠ, J. *Zpráva o současném stavu a možnostech rozvoje cestovního ruchu ve městě Louny a okolí*. 2009

SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

Seznam obrázků

OBRÁZEK 1: SPRÁVNÍ OBVODY OBCÍ S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ:

LOUNY (ZELENĚ), PODBOŘANY (MODŘE) A ŽATEC (ČERVENĚ).....11

OBRÁZEK 2: KOSTEL SV. MIKULÁŠE.....15

OBRÁZEK 3: BUDOVA BAROKNÍHO ŠPITÁLU.....18

Seznam tabulek

TABULKA 1: NÁVŠTĚVNOST CHRÁMU SV. MIKULÁŠE.....45

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA A – MAPKA OKRESU LOUNY	I
PŘÍLOHA B – MAPKA LÉČIVÝCH ZÓN V NEDOSTAVĚNÉM GOTICKÉM CHRÁMU	II

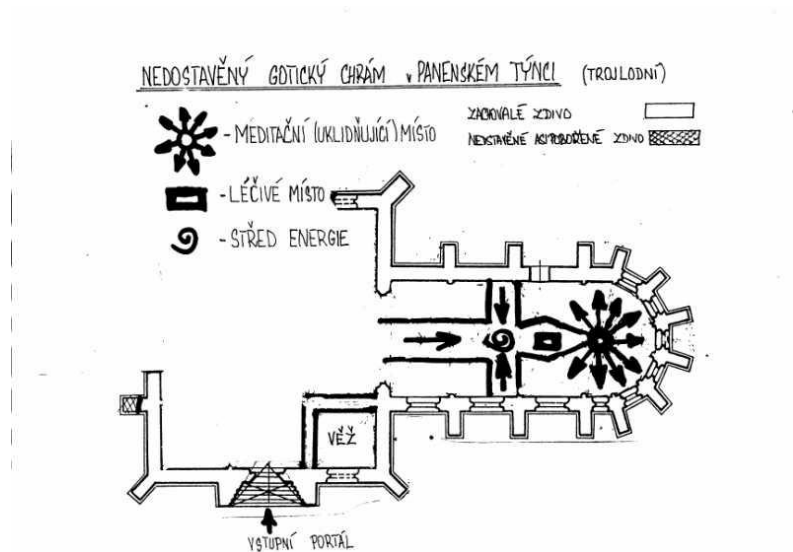
PŘÍLOHY

Příloha A – Mapka okresu Louny

Zdroj: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Louny>

Příloha B – Mapka léčivých zón v nedostavěném gotickém chrámu

Zdroj: <http://www.google.com/imgres?q=panenskytynec>

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Petra Pelcmanová

Obor: Management cestovního ruchu

Forma studia: prezenční

Název práce: Cestovní ruch na Lounsku a atraktivita mikroregionu Perucko

Rok: 2012

Počet stran textu bez příloh: 43

Celkový počet stran příloh: 2

Počet titulů české literatury a pramenů: 8

Počet titulů zahraniční literatury a pramenů: 0

Počet internetových zdrojů: 4

Vedoucí práce: doc. PhDr. Václav Horčíčka, Ph.D.